

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrny
Přez spař měrny
Čerstwosé da. ■

Njeh ty spěwaš,
Swěrny džěłaš
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! ■

F.

Szerbiske njedzelske kopjena.

Wudawa šo kóždy šobotu w Ssmolerjez knihcizšcžetńi w Budyšcinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

17. njedzela po šwjatej Trojizny.

1. Thešal. 4, 9.—12.

Japoschtok pišche kishesčanam, kotřiz pobožnje křodžachu, a tola jim hišcže napominanje na wutrobu položil: „Mnj napominamy waš, šo byšcže dale a bóle polnišči byli.“ Dopřědka! to dyrbi tež našče hešto byčž. Ničtóz njeh šebi njemyšli, šo je hižom dokonjany. Šchtóz šo šam ša došpolneho ma, je hižom šwojeje hordosče dla njedošpolny. Niž na šemi nam palma kiwa, ale w njebjěšach — duž dyrbimj dopřědka hladacž — pschezo polnišči! A tola tuto napominanje bješ wažnosče njeje, pschetož hdy chyzł ty prajicž: „Ša šym dokonjany.“ Pišcžo šako šo nowe šlabosče pokazuja, kotřez maja šo polěpschicž. Na tšoje naš našch tekst pokazuje: mj dyrbimj polnišči byčž w bratrowskej lubosčzi, w šwěrnosčzi šwojeho powołanja a š tym tež w hnadže psched Bohom a čłowjekami.

Pschezo dopřědka je našče hešto!

1. W lubosčzi k bližšchemu;
2. w šwěrnosčzi w powołanju;
3. w hnadže psched Bohom a čłowjekami.

1. „Wo bratrowskej lubosčzi mj njepotrjebacže, šo bych wam pišal“ — to je rjane šwědczenje, kotřez Pawol šwojim Thešaloniskim pišche. Rjana lubosčž jich šwjasa. Woni dachu šo wozdžicž wot ducha lubosče. A tola jim Pawol prajicž njemóže: Wy šcže činili, šchtóz běšcže činicž winojczi. Wón dyrbi jich napominacž, šo bychu dale a bóle polnišči byli. Šdy by Pawol k nam rěcžal,

by wón š zyla pišacž mohł: „Wot bratrowskeje lubosče mj njepotrjebacže, šo bych wam pišal?“ Šdže je čzišta bratrowska lubosčž w našchim čažu, hđžež kóždy to šwoje pyta? Šdže je wona mješ wšchelakimi wěrywšnacžemi? Šdže je mješ tymi, kiž jeneje wěry šu, mješ domjazymi a šwójbnymi? Lubosčž woliwkuje. Šak nusne je teho dla napominanje! Wěšcže pokazuja šo rjane šlědy lubosče a štat je psches šwoje šakonje tež w škutku lubosče pokračowal. Škutki lubosče dokonja Gustav-Abolfske towarštwó, šnutštwóne a šwonštwóne mišionštwó; škutki lubosče dokonjeja šo psches hladanje křornych, psches šmilne wotkasanja — a tola nam napominanje do wutroby klineži: Budžcže polnišči. Ty prajišč: Ša hižo činju, šchtóz šamožu. Ty mašč čopłu wutrobu ša bratra, ša mišionštwó — ale njemohla wona hišcže čzoplišča byčž? Našče škutki lubosče dyrbja šo wučizšcžicž wot pluwom: niž jenož lubosčž š janyškom, ale tež š škutkom a woprawdže, niž jenož psched čzłowštimi woczemi, ale tež w potajnym. Budžimj pschezo polnišči w lubosčzi!

2. „Hladajcže čzescže, šo byšcže špokojom byli a to šwoje činili a š šwojimaj rukomaj džěłali,“ japoschtok napomina. Njeje to tak prawe šłowo ša našch čzaš, kotřiz je bohaty na šłowach a křudny na škutkach? Někotry šwět polěpscheť wulke šłowo w šorcžimje wjedže a pschi tym šam šwój dom šanjerodži. Šak někotremu žadosčžiwemu, kiž š šwojimi žadosčžemi šo šam šjebje wo šchodže šwojeje wutroby, mohł šo tole šłowo pschimołacž. To šo čzłowjek š wězami šabjera, ša kotřez žaneho powołanja nima. A šhto je wina? Hordosčž wutroby a čziche

dopjeljenje powołanja, do kotrehož je naš tón Rnješ powołał, so malo waži. Gusto wschaf je lénjoscz khoroscž nascheho czaša. A wona so na wschelate waschnje siewi — pať jako žadosczimoscž, kotraž kwětne wješele sa žiwjensti nadawł wobhladuje, pať bebi płaschcz pobožnoscz napówšnje, so se swonkowneje pobožnoscz powołanje czini a so tam a jow bėha, rjane kšeseczijanste słowa rėczecž. Wěšo dyrbi nascha prėnja staroscž bycz w czichim prózowanju na wutrobach swoju sbóžnoscz dobycz, ale pódla kwėrnoscze w njebjekim powołanju dyrbi tež kwėrnoscž w semstkim powołanju stejecž. Schtóž so džėla sđaluje w semstkim powołanju, tež nicžo hódny njeje w njebjekim powołanju. Schtóž kłutnje doprėdka hlada, dyrbi to potasowacz w prawej kwėrnosczi swojeho powołanja. Hdžėž ty khodžisch a hdžėž ty stejšich, njech je to jako hospodar abo hosposa, jako wotrocžł abo džowka, jako sastojniť abo rjemješłnik, wschudžom dopjelł tole swoje powołanje i czicha, ale kwėrnje. Tajke dopjeljenje pschisłuschnoscze žiwjenju pramu wažnoscz dawa. Kšeseczijan, kotryž kwėru steji w swojim powołanju, budže tež to jene, schtóž je nusne, najwažnišche džėlo, džėlo sa naschu duschu kwėru dopjelnicž a

3. wón tež doprėdka kroczi w hnadže psched Bohom a człowjekami. Prósdne khodjenje je sapoczatt skazjenja, to pschezo sašo nashonimny. Bóh njemóže tež žaneho spodobanja mėcz nad tymi, kiž lohkomyšłnje jeho kasnje pschestupuja. Woni so njeplódnny shtom. S tym doscz njeje, so prajisch: Ja nicžo słe nječinju, ty dyrbišich tež prajicz móz: Ja dobre czinju. Tež człowjekajo a niz najmjenje njewėrjazy kručze wo naš budža, hdžž nasche khodjenje po naschich słowach njeje. Pawoł dopomnja na tych, kiž wonkach so. Runje czi maja wótre wóczko na kšeseczijanow. Njeje to husto pschicžina, so so nasche kšeseczijanstwo wot jich wjele njewaži, kaž by dyrbjalo, so jich wjele so kšeseczijenjo mjenuja, ale w žiwjenju to njepokasaja. To je nasch prėni nadawł, so smy tež jako kšeseczijenjo živi. Schtó pomha hewaf wscho kemschikhodjenje, hdžž so i Božeho doma Bože słowo sobu njewosmje? Pschezo doprėdka! to budž nasche hešło, hacž budžemy psches Božu hnadu dokonjeni i wėcznemu sbóžnemu žiwjenju. Samjeł.

Witanje nasymy.

Ty i njebjek žohnowana,
Na wješ'lach bohata,
Ty i plodom wobczėžšana,
A nam witaj, nashma!

Ty žahle słóncžko smilisch,
Plóđ srawisch i njenahla,
A i darnej ruku žiwisch,
Schtóž twój dar potreba.

Ty w swojich pruhach mila
Na łufach, sahrodach.
Ssy w swojich kwėtkach žiwa
So horach, po dolach.

Na barbach hišczė krašna
A i blyšczėžom debjena,
Kaž puschna družka krašna:
Nam witaj, nashma!

Handrij Zejlef.

Maczerine modlitwy.

W mojej wošadže, powjedasche duchowny, bėšche nėhdy po-
božna wudowa, i mjenom Sanaschowa, žiwa, kotraž mėjesche tšoch
šynow, i kotrychž dwaj jej we wėrje šłėdowaschtaj. Tšeczi pať,
Šandrij mjenowany, poda šwoju wutrobu kwėtej. Wón džeržesche
so i druhim mlodym hólzam, i kotrymiž i jeneje korcžny do dru-
heje czahacz wufnjeshche. Tež kharth pocža lubowacz, czinjeshche na
rejwanskich ljubach słe snajomstwa, a podpjeru, kotrež swojej starej
maczeri pschewobrocžesche, buch pschezo žadnišche, hacž so skóncžnje
sa hranu sa wotrocžka pschistaji, hdžėž wobłhad i maczerju a bratro-
maj žyle wotlemi.

Se starej žonu džėšche i wumrjecžu, duž so ju pschi jentym
šwojich wopytow wopraschach: „Maczi Sanaschowa, njeleži wam
nětko we wumrjecžu wasch Šandrij czėžko na wutrobje?“

„Nė, knjes duchowny“, wona rjekny, „to wón nječinu. Mój
Šandrij hišczė pschińdže. Sa šym so tak wjele sa swojeho
šyna modliła, so wón šhubjenny hičž njemóže. Mój Šandrij hišczė
pschińdže a so wobroczi.“ S tajkej nadžiju wona wješele a
w Bohy sbóžnje wufny.

Sako mėjesche so wona pohrjebacz, bė tež Šandrij na psche-
wodjenje pschichol, pokhmurny a samyšlenny. A jako ja jeho
wošebje wsach a psched czėlo wjedžech, kotrež hišczė i domu nu-
nješene njebėšche, a jemu prajach: „Šlej, Šandrijo, tón rót, kotryž
je so tak wjele sa tebje modlił, je nětk wonėmil; ale twoja macž
steji nětk psched Bohom, schtó budže wo tebi we wėcznoscz prajicz?“
wosta wón hišczė pokhmurny a samyšlenny. Sako pať pschi rowje
stejachny, a bėšche czėlo hižom do rowa puschczene, dha na jene
dobo Šandrij i pschewodžestwa wufkoczi, czibny so do rowa na
kaschcz a wospjet wołasche: „Moja macž psched Bohom steji a mje
wobškoržuje! Moja macž psched Bohom steji a mje wobškoržuje!“

Seno i prózu móžesche so i rowa wuczahnycz. To bėšche
tón wokomit, hdžėž wón do so džėšche a so wobroczi. Seho ros-
kacze a pokucjenje bė satschawowaze, ale wono wupłóđi wopravdžity
plóđ žiwjenja. Schtóž macž w žiwjenju njebėšche dozpicž mohla,
to wona wufkufkowa, jako bėšche kaschczowe wėlo mjes nej a
šynom.

F.

Njewjedž naš do spytowanja.

(Wotrəcəžowanje).

Cžolnik, w kotrymž Konrad tamnych jėdnacžoch wješesche,
bėšche runje šrijedža mjes Herrentwórtom a Prienom, hdžž so
wichor šbėhacz pocža. Młóđi pacholojo bėchu dotal stajnje žorto-
wali, so smjeli a wješele spėwy spėwali; tola woczichowachu, czim
bóle so njewjedro bližesche; kłora žona modlesche so i czicha,
wschitzu bėchu polni styska, jeno Konrad niz, kotryž bėšche czasto
i wichorami psches jėšor jėšđzil. Tež drusy wostachu tola tak dolho
hišczė mėrni, dónž so nadžijachu, so njewjedro nimo pocžehnje
Tola ta nadžija miny so bóršy, njewjedro so sapoczga, jėšorowe
žolmy khopjachu so kaž hórki a mjetachu i lóđžu horje a dele,
sražowachu i džėla hižom do cžolma a pjelnjachu dno i wodu.
Tu widžachu pacholojo hižom wotewrjenny row psched sobu a po-
czachu škwicž a wumjetowachu mojemu šynej, so je jich pschecžiwu
naschemu wotradžowanju pschewjescž chžyl. Wón jim sašo spomi-
nasche, so so woni njemėrnje na spėšchny wotjėšd pohanjeli, so
bychu w Prienje reje njestomdžili; nětko pať hinajšche reje widža.
Hdžž pať so strach bóle a bóle množesche a pacholojo šylnišcho
na Konrada šwarjachu a selachu, wujėdže jemu w njewoli nje-
kėdžbne słowo: smy tu psche mnošy na cžolmje, hewaf bychny
hižom pschjėli. To słowo hrabny kaž schricžka žahu. „Hdžž
jeno je to, wėm hižom radu“, srowla bjesbóžny štrystof, „kłora žona

leži bjes teho hižom na pol w šmjerczinej khlamje, šhto wadži, hacž tam něšto dnjom prjedy dóndže?" A s tym poča šo loža kłoreje pschimacž, šo by ju s nim do jěsora cžipnył. To roshněwa wulzy mojeho Konrada a wón jim pschowoła, šo dyrbi jim kłorosč a bjepomoznošč šwjata byčž a šo je runje tak wohidno, kłoru staru jako džěčžo wustorcžicž, mješ tym šo móžeja šebi drusy hiščcže pluwajzy pomhacž, a šo budže Bóh tajku šlósčž kłostacž. Šhora žona štonašče a škwolešče, prošesče wo šwoje kłore žiwjenje, wołajče šo k Bohu a še wščitkim šwjatym. Tola wščitko podarmo. Še štrachom roščesče šadwělowanje a šmjertna hróšba pacholow. Šhěšje hrabnyču ložo, rěšnyču staru do jěsora, kotraž še žaloscže wrěščesče a we wijach s pokleščcžow štawajče. Mješ hrimotom šklyščachny hiščcže kłwilu jejne wołanje, pošlesčcžo šdžerža šo hiščcže šwjěčha, doňž žyle pschemacžene njeběšče; potom šo podnóri a wołanje womjěšny. Mój šyn mi prajesče, šo je šo na kładlow tak roščłobil, šo čžył jich wščitkich šabicž abo šatepicž, hdy bě wot wjěšla woteńcž mohł. Tola wucžipjenje wboheje kłoreje njeběšče cžolm wjele wolóžilo, duž bu jeje pschemodnik, kiž bě žyle šměrom wostal, kłěšje šhrabnyeny a wucžipjenje. Bu hnydom w žolmach šahrjebany. Tola wichor hawtowasče dale, cžolm čžyšče šo kóžny wokomil šwrócžicž. Wščitzy běchu štrašnyje pschepořani, šo je cžolm psche cžěžki, šo dyrbja hiščcže nětoři won; tola kóžny mješesče šebje ša prawy nakład a jeno druhich ša pschecžěžtošč. W cžumpazym cžolmje cžiščesče a štorlasče jedny druhého a to bu wot šylušich pomužite, šo někotrych šlabšich kaž psche ničžo a wo ničžo wustorcžiču. Druhich šlabšich šaja nětko njewuprajna hrosa, wobarachu šo šdwěljazy, našta šatrasčne wjerganje, šmjertna hrosa bědžesče še žiwjenjom; jena minuta cžaša, jena šaha měštna pláčesče tudy žyle žiwjenje, pláčesče ša žyly kraj. Konrad hładajče s němej hróšbu do tuteje mjerwjenzy; jeho pschimacž šebi žadny njewěresče, pschetož běšče še wšchěch najšylušich a wodžesče wjěšlo, s kotrymž bjes pschestacža, ale podarmo džělasče. Wot wonka mjetany, a s nutška wot wjergazny mužow štajnje hibany, šwrócži šo cžolm škóncžnje, a wščitzy, kiž běchu nutška, walichu šo do jěsora. Mój šyn nješubi myšle, běšče dobry plowac, ale špóšna derje, šo šo jeno plowajzy s tuteho wichora wumožicž njemóže; duž hładasče, šo by powaleny cžolm doščahnył, pschimny šo jeho a čžyšče na njón šalěšč, jako šo ša nohu pschimnyeny šacžu. Wohladny šo a blyšł pokasa jemu wohidžene woblicžo škrystofowe, kotryž čžyšče šo nětko s Konradom a pschēs Konrada wumožicž. Šele dwoje wumoženje šdasče šo mojemu šynej njemóžne, a widžesče hižom do přědka, kaš škrystof jeho štrašnyje šobu do jěsoroweje hłubiny cžehnje. Ššylny pohon šamodžerženja a wohidnošč psched njekrašnikom bē šylušcha dnyli hewal wutrobna dobrocžiwosč: s lěwizu džeržesče šo cžolmowej rynki, s prawizu wušwobodži nohu wot pacholoweju rukow a štorcži jeho potom s wobemaj nohomaj do žolmow, kotrež jeho hnydom pōžrijechu. Nětko bēšče mój Konrad s žyľeho towarštwu jenicžki šwostal, šalěje na cžolmowy šhribjet, wětr pschesta, njewjedrowu cžěmuosč šcžěhowasče nōžna cžma a jěsor bēšče šo šašo šměrowal, potom hdyž bēšče jednacže woporow pōžrijel; cžiči wětr pohanjesče mojeho šyna k bliskim pobryoham, hdyž s cžolma škocži, jón na brjoh šcžahny a tam pschi mēšacžku s wulkej próžu šašo wobrocži. Šdasče šo jemu, šo je hižom pošdže w nožy, w bliskich kłěžkach njewidžesče žanu šwěžu wjazzy, a tež njewěresče šebi tam hieč, ludži šbudžicž a hōšpodu pytačž; njepšchewinite cžucže, nutšlowny štacy jeho wotdžeržowasče; tež njemóžesče šo Bohu ša šwoje džiwne wumoženje džakowacž; wščitke hróšbnosče wětra, kiž bē widžal a špytal, štejachu jemu pschego psched wocžomaj. Duž wša šebi pol šlamane wjěšlo, kotrež na brjohy namaša, škocži šašo do cžolma a wjěšlowasče še kupje šerrenwōrth, kotruž we mēšacžku widžesče

a hdyž šo wot naš s tyščnej žadosčžu wocžakowaneho wjedžesče. Tola mozy šylneho muža bēšče pscheměrne napinanje šlamalo, jeho tyščnosč pschibjerasče, šdasče šo jemu, jako by šatepjenyč s jěsora šo šbēšacž widžal a s porokami a s wobštorženjami šam šebje pošypowacž šklyščal; žyle šjawnje widžesče ložo nješbožowneje kłoreje po wodže plowacž, mēšacžk wobšwěcžesče jeje mrejaze woblicžo a woblednjesče je hiščcže bóle; tola najšatraschnišče bēšče jemu, šo na šwojej nošy pschego hiščcže škrystofowu šapschimnyenu ruku cžuješče, kotrehož bēšče tola wotštorcžil, kotremuž bē še šwojim kopnjenjom šmjercž dał. Š tym šacžucžom njemóže wjazzy dale wjěšlowacž, šmyšly šo jemu šhubichu, padny do cžolma a wozucži hake šašy, kaž šym wam hižom powjedał, rano w našch rukach.

(Pšichodnje škóncženje.)

Bože šastaranje w pschirodže.

(Pōtracžowanje.)

Mnoho šwěratow cžeri jich nahon, šebi mjěške, cžople šymške bydlenje pschihotowacž. Někotre, kiž w šemi bydla, rjya hłubšcho, jako šchwiny a žurki; druge šatylaja derje wščitke nutšłohdy k šwojemu hněšdu abo lěhwu. Šež ša šymšku nadobu štaraja šo mnohe šwěratata. Wjěwjeržy, myšče, žurki a bobry hromadža hižom našymu nadobu žyrobny; wošebje je žurf pilny hromadžer. W jeho twaru je šo cžašto na 60 puntow žita nadesčło. — Někotre šwěratata šapadnu do šymškeho španja. Šowrja šymške wichory, trada cžłowjek a dyrkoze, leža wone w mērye šakulene a wotucža hake, hdyž škóncžto nalěčža wohrěwa a šemja s nowa šo šeleni. Ššornam, šajazam a druhim lěšnym šwěratam, kiž žanu nadobu njehromadža a wofšchewjaze šymške španje wužiwacž njekmēdža, šo cžašto šlě dže, tola namašaja tež wone w lěšu šakitanu a šamo pod šněhom šwoju pizu. Še šo wobkēžbowalo, šo wrjōš wošebje tehdom bohacže rošče, hdyž ma šo kručžiča a dlějšcha šyma wocžakowacž. Šak paš dže šo něžnym špěwam, hdyž šo šyma pschibližuje a pschekapanzy pōbrachuja? Ša nje je hižom w cžoplišch krajach blido bohacže pschirnye. W nich wotucži cžerjenje k drohowanju. Wone cžahnu přecž do Włóškeje, Egiptowškeje, haj hiščcže hłubšcho do Afriki. Bože pschedwidženje je jim nowe mēšniki (šchwungfedern) wubiwacž dało. Šich lětawosč je k špodživanju. Šsu wōtre šewjerne šymne wichory wocžičke, wrócža šo šašo a namašaja bjes dralicy (škompaš) še šenegalškich brjohow šwoju drohu domowinu, šwoje štare hněšdo šašo. Ščtō pokasuje jim pucž pschēs morjo, pschēs pucžinu, pschēs horowški šněš?

Wošebje hnujaza je tež lubosč šwěratow k šwojim mlodym, haj cžašto šahanibjaza ša cžłowjeka. Šajku pilnosč, šajku šprōžniwosč wopokaža ptacžki, hdyž hněžka twarja! Mloch, wolmu, kōšny, šahodne prucžiki nosčha bjes pschestacža w šwojich pššach hromadu a pletu a twarja a hotuja pschichodnym hněšduščkam, kiž jim štworicžel wobradži, pēšnje mjěške kōžto. Šajka macžerna lubosč a štarobliwosč štražuje pschi malej koležy! Ššwěru a lubosčiwje pschirnywa macžer še šwojimi šchidłami mlode a wopušcži je jeno na mału kłwilu, šo by jim pizu pytała. Šhwatajo wrócži šo šašo k pitwčatym džěcžatkam. Še wocžinjeja proščo šwoje pšški a kōžde doštanje šwoju mēru. Šlajcže, praji Augustinus, šajka wjěšelosč pschi wohladanju jēdže! Šak šo wščitke pošbēhujaja a nahrabuje male pšški wocžinjeja! Šak wušchitnje wē macžerka jim pizu pschiwobrocžicž! Šak je wona tak mudra, tak šedžbliva, tak šwěrna we šwojej pschiblyšchnosčzi! Šjěškóncžna mudrosč, kaš rjenje powucžič ty tute šwoje štworjenja! — Šdyž šancžka w hněžku šedži, šydnje šo šanz rady na wotnožku bliššcheho šhtomaa špěwa jej šwoje hróncžka. Šajka šrudoba, šajke štyšne žaloscženje našawa, hdyž nēšajke šwěry abo njecžucžiwaja cžłowška

rufa mlode rubi! Ale kajki wjeſeły ſwjedzeń, hdyž mlode přeni wulět waža. Stare jim pokaſuja a lecza pomhajo a wabjo po boku. To je wjeſeły cziłot a hubkowanje pſches kerčki a huſcziſny. Njedopomnja wſchitko to na wſchſchu ſtarobliwu luboſcž?

Soľb wonjehczi ſwojim mlodym přjedy kóžde ſornjatko w horleſchtu. Wopuſhczi bojaſne ptaczatko přeni raſ holbjenz, wobpjerčuje je maczerka ſtarocziwje po wſchěch bokach. Se želnwym ſacžucžom jeno móžemy pſchihladowacž, kať tute ſwěrne ſwěrjatka pſchi wobnju ſrjedž plomjenja ſo ſmahuja a holbjenz ſadwelowajo wobtružuja, hacž napoſled pal jich ſchidła ſapſchimnje a je do plomjenjom ſtorczi.

Hdyž kaſtojczki lehnjechu, wſa něchtó dymowku (Rauchſchwalbe) i hneſda, ſawrje ju do klětki, pučzowajſche i nej wjele mil daloko a puſhczi ju potom. Wona ſo wyſofo horje do powětra poſbže a wróczi ſo hnydom ſaſo k ſwojej ſwójbje. Bechſtein, ſuaty pſchirodoſpytnik, widžeſche junu poſdže naſymu pſchi rězy ſpličtu, kiž i wullej nuſnotu wokoło létajſche a běhaſche. Wón ſo džiwaſche, ſo tuto ſwěrjatko, kiž ſo jeno wot pſchekafanzow žiwi, nětko hiſhcze tudy pſchebnwa, hdyž ſu lědy někotre nuſchki hiſhcze widžecž, a ſo njeje i druhimi ptaczkami wotczahnyła. Wón ſa tym hladaſche, jaťo widžeſche, ſo ſpličta runje popadnjeneho pſchekafanza w pſku njebeſche, jaťo by mlode ſaſtaracž mēla. Něť pſtny, ſo ſo hlawa kžetro wulkeho ptaka i džery přóſdneho ſchtoma won nacžahowajſche, kiž ſwój pſk žadoſcziwje po pižy roſdajſche, kotruž jemu jeho pſchirodna macž pſchinježe. Bě to mloda kofula, kotrejž prawa macž bě najſterje ſwoje jejko w pſku hacž k džerje tamneho ſchtoma donjeſla a nutš do hneſda puſhcziła. Mloda kofula bě nutſka w džerje narofla, tež doſonjane wopjerjenje dobyła, bě pať jata wofla, dofelž bě džera, kiž njebe wjetſcha narofla, nětko ſa kofulu k wulecženju abo k wuleſenju pſchemala. Mlodoſcziwa pſchirodna macž by radſcho ſe ſwojim dowěrjenym džecžatkom wumrjeła, dnyli je bjeſ pomozny wopuſhcziła.

Wopradowže ſadowanje nacžini, tupotanju a pytanju, hrjebanju a difotanju paty pſchihladowacž. Kóžde ſornjeſchtu roſkuſche kurjatam, kóždu ſródku položi jim pod hubu. Wſchitke ſaſtarajo njemyſli ſama na ſo a mjeſ tym ſo jeje pytaže woko žanu wacžku njepſchepaſe, ma wona ſwojej wótrej kufohlady wotewrjenej k kóždemu ſtrachej, kiž jejnym maľym hroſy. Poſaže ſo ſchraholž lědy jaťo drobny dypczik pod njejom, wola jejný ſtyſkniwy hlóſ hižom bjeſ ſtarocze roſpřóſchene k ſebi. Kurjatka pať roſemja derje ſwojeje maczerje rěcž, pſchiběhnu rucže a potaja ſo wſchitke pod mērnú ſaſitantu maczernych ſchidlow, do kotrychž pružniwoſcže njepſchecžel podarmo ſwoje ſtorſki ſpytuje. „Něcž paty,“ praji Schubert, „ma tajku ſacžihcžazu móž, ſo kurjatka, kiž dželbranja tajkeho ſobuſacžucža potrebaju, tať móžnje ſapſchimnje, ſo ſo nje-móža ſminycž cžinicž, ſchtož macž chže; pſchetož wona njewuſhadža ſe ſamſneho bječa kofſche, ale i dralnego wliwa wſcho wobžiwjažeho a lubowazeho ſtworiczeloweho ſaſtaranja ſwojich ſtworjenjom, kiž ſo wſchudžom ſa mólczkich a ſlabnych najbóle ſtara.“

(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake i bliſka a i daloka.

— Pſchichodnu njedželu, 25. t. m., budže ſwjedzeń ſwonkowneho miſionſtwa w ſhwacžizach. Popoldnju w 2 hodž. ſo ſerbſte a w 4 h. němſte ſwjedzeńſke kemſchenje ſapocžnje. Wſchitny pſchecželjo miſionſtwa, woſebje tež ſe ſuſhodnych woſadow, ſu na tón ſwje-dzeń wutrobne pſcheproſcheni. So bychu tež naſchi ſerbjca ſo w bohatej liečbje ſeicž mohli, teho dla je ſwjedzeń na njedželſki dzeń ſloženy.

— Na luboſnym naſymſkim dnju, ſaňdženu njedželu, mějeſche

ſo létuſche ſerbſte kemſchenje w Draždžanach. Naſladna woſada běſche ſo ſeſchla, lube Bože ſlowo w maczernej rěczi ſchchecž. Předowanje mějeſche knjeſ ſarať Waltar i Wóſlinka a ſpowjednu wucžbu wobžet ſerbſkich Draždžanſkich kemſchenjom, knjeſ ſarať rycžet ſakub i Njeſwacžidka. Spowjednych běſche 168, mjenujny 68 mužſkich a 100 žónſkich. Mjeſ nimi běſche jena ſerbſka žona, kotraž khorocze dla ſwiate wotkaſanje domach mužiwajſche.

— S Grodžihcžca. Roſwucžowanja ſerbſkeho ſeminara ſo na naſchej ſarje wot 24. auguſta hacž do 21. ſeptembra wotmē-wachu. Na nich ſo tuczi ſtudentojo bohawucženoſcže wobdželičhu: k. Richard Wóž je Židowa, Waltar Mróſať i Grodžihcžca a Guſtaw Mjerwa i Wulkeho Dažina. Dwejo i tutych knjeſow ſtaj ſerbſny předowaloj, wſchitny tſjo ſu woltařnu ſlužbu w ſjawnej Božej ſlužbje wofſtarali, jedyn i nich je tež někotre khowanja džeržal. Knjeſ stud. theol. Jan Kapleť i Budyſchina njeje roſwucžowanja ſeminara ſobu cžiniť, tola pať je tu ſerbſny předowal. Wot ſa-ložnja ſeminara pſches njebo k. ſararja D. Smiſcha w Grodžiju je ſo hižo 27 lēt minylo. Wóh žohnuj dale naſcheho wodžerja k. ſararja Mróſaka a prózowanja ſerbſkich ſtudentow!

— Fěrſchta Herbert Biſmarť je ſemrjel. Wón běſche naj-ſtarſchi ſyn wulkeho kanžlera. Wón je ſwoje žiwjenje wudychal w hrodze Friedrichruh, hdyž tež jeho wulki nan wumrje. Wón wēdomnja wjažny njedoſtamichi w rukomaj ſwojeje mandželſkeje wuſny. Žarowanje je po wſchēm wótznyh kraju wulke. Kžezor a kžezorka a druſy fěrſchtojo ſu ſwoju ſobuželnoſcž wuprajili. Seho cžēlo je ſo ſwjatocžnje w mauſoleju, hdyž cžēlo jeho nana a maczerje ſpi, khowalo. Pſchi pohrjebje běſche tež něcžihcži kžezor-ſtwowy kanžleť hrabja i Wilow pſchitomny. Fěrſchta Herbert Biſmarť běſche ſtarſchi ſyn wulkeho kanžlera, kotryž 30. julija 1898 nam ſemrje. Seho mlóſchi ſyn hrabja Wilhelm i Biſmarť je hižom 30. meje 1901 wumrjel. Fěrſchta Herbert ſo w Barlinje 28. dezembra 1849 narodži, ſtejeſche po tajkim w 55. lēcže. Wón prawa ſtudowajſche. Jaťo dobrowólnik wobdželi ſo na wójnje 1870 a bu w bitwje pola Mars la Tour cžezko ſranjeny. Wón ſtupi do ſtatneje ſlužby jaťo ſaſtojniť ſa ſwonkowne naležnoſcže a je poſſlaný pobyl w Draždžanach, Mnichowje a Bernje. 1886 doſta wažne ſaſtojniſtvo ſtatneho ſekretara a wot kžezora Wjedriča bu jaťo miniſtr do pruſkeho miniſterſtwa powolaný. Jaťo fěrſchta Biſmarť 20. mēřa 1890 wot ſwojeho ſaſtojniſtwa wróczo ſtupi, tež wón ſwoje ſaſtojniſtvo ſložil. Wón běſche w cžichocžci na ſwojich kublach žiwy. Ženož na kžezorſtwowym ſejmje wón do ſjawnoſcže ſtupi, jaťo ſapóſplanž wot luda wuſwoleny. Poſledni ſyn wulkeho kanžlera, ſa kotrehož ſaſady wón ſmužicže wuſtupo-wajſche, je ſo i nim minyl.

K rozpominanju.

Dopomnječe je jenički paradiz, z kotrehož nas ničtó wuhnač njemože.

* * *

Štož je dobre, to w bēdženju wofſteji; jeno pluwý ſu wihora hra.

ſlučkil ſa ſacžanſto-ſerbſte piſmo: **z** = i (zub); **s** = ſ (syn); **š** = ſch (ſat); **e** = ž (cworn); **č** = cž (čern); **č** = cž (črij); **r** = ſch po p a k (přah, křud), i, ſj, ſch po t (tři, třo, třacé).

Daliſche dobrowólne dary ſa wbohe armeniſke ſyroty.

Pſches knjeſa ſararja Gandriťa-Šlepijanſkeho:
Njemjenowaný . . . . . 1 hr. — np.

W mjenje wbohich ſyrotow wutrobny džal.

Gólcž, redaktor.